

Чекмарьова Н.Г., к.фіз.вих., доцент
Черкасов І.С., студент

Національна металургійна академія України (м. Дніпро)

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ

Анотація. У статті наведені провідні інноваційні технології у фізичному вихованні, показані їх роль і місце в сучасному суспільстві.

Ключові слова: інновація, інноваційний педагогічний процес, технології, фізичне виховання, студенти

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження обумовлена потребами практики, насамперед, необхідністю вивчення сутності, напрямів та основних засобів інноваційного розвитку освіти, що здійснюється під впливом радикальних змін світової соціокультурної динаміки, зокрема, під впливом таких процесів, як глобалізація та інформаційна революція.

Інноваційність розвитку освіти – постійні нововведення в діяльність навчально-виховних закладів, в навчально-виховний процес – є тією нагальною потребою, без задоволення якої вона втратить взаємозв'язок з життям, загубить свій творчий потенціал, перетвориться в рутинну справу, не потрібну ні суспільству, ні особистості. Життя вимагає інтенсифікації пошуку, експериментування, введення новітніх технологій, застосування нових засобів навчання [1, 3, 5].

Фізичне виховання є невід'ємною частиною навчального процесу в ВНЗ. Однією з ключових форм навчання в сучасній педагогіці є пошук ефективних підходів до занять фізичною культурою та введення нових інноваційних технологій в систему фізичного виховання [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зміст, головні напрями та засоби «інноваційного розвитку освіти» найбільш потужно представлено в роботах таких вчених, як В. Андрущенко, І. Бех, В. Бех, Г. Волинка, В. Журавський, І. Зязюн, В. Кремень, В. Курило, В. Луговий, М. Михальченко, С. Ніколаєнко, В. Огнев'юк, І. Прокопенко, О. Савченко, М. Степко та ін.

Багато робіт присвячено використанню мультимедійних технологій в початковому процесі: використання технологій мультимедіа в процесі підготовки вчителя – Косенко І., Смолянинова О., Тумальова А.; створення мультимедійних засобів навчального призначення – Беліцин І., Касторнова В., Кравцов С., Манторова І., Лобач О., Осін А.; застосування технологій мультимедіа в навчанні – Анісімова Н., Браун Ю., Клемешева Н., Муравьов Д.

Незважаючи на безперечну цінність проведених в цих напрямках досліджень слід зазначити, що вони не в повній мірі вирішують комплекс задач по створенню та застосуванню інноваційних технологій в фізичному вихованні. Тому наші дослідження є актуальними.

Мета дослідження – вивчити нові методики, розглянути різновиди інноваційних технологій у фізичному вихованні.

Завдання роботи:

1. Визначити поняття «інновація», «інноваційний педагогічний процес».
2. Навести провідні інноваційні технології у фізичному вихованні.
3. Показати роль і місце інноваційних технологій у сучасному суспільстві.

Матеріал і методи дослідження. Теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел та документальних матеріалів, аналіз і синтез, дедукція та індукція та ін.

Результати дослідження та їх обговорення. Інновація (відновлення, новинка, зміна) – система або елемент педагогічної освіти що дає змогу ефективно вирішувати поставлені завдання, які відповідають прогресивним тенденціям розвитку суспільства.

Інноваційний педагогічний процес – цілісний навчально-виховний процес, що відображає єдність і взаємозв'язок виховання та навчання, який характеризує спільну діяльність співпрацею та спільною творчістю його суб'єктів, сприяючи найбільш повному розвитку і самореалізації особистості.

Провідними інноваційними технологіями є:

1. Технологія спортивно орієнтованого фізичного виховання

В основі цієї технології лежить використання спортивних ігор та інших видів спорту для управління процесом цілеспрямованої зміни фізичного стану та працездатності студентів за допомогою використання спортивного тренування. Студенти вільно обирають вид спорту для занять у відповідній навчально-тренувальній групі і мають право переходу в іншу групу з числа наявних у освітній установі.

Заняття побудовано таким чином, щоб при високій щільності воно було емоційно насичене і містило елементи гри. Студенти отримують таке фізичне навантаження, яке вони здатні витримати без шкоди для здоров'я. Вони вчаться правильному, у повному сенсі «культурному» виконанню рухів, що впливає не тільки на фізичний розвиток, а й на особистісний. На заняттях застосовують круговий спосіб тренування, в основі якого лежать три методи:

- безперервно-поточний, який полягає у виконанні завдань одного за іншим, з невеликим інтервалом часу. Цей метод сприяє комплексному розвитку рухових якостей;

- поточно-інтервальний, який базується на короткостроковому (20-40 с) виконанні простих по техніці вправ з мінімальним відпочинком, що сприяє розвитку загальної силової витривалості;

- інтенсивно-інтервальний – використовується з ростом рівня фізичної підготовленості.

Завдяки такому способу як кругове тренування у студентів з'являється живий інтерес до систематичних занять фізичною культурою. Стає не байдуже, скільки разів вони підтягнуться на перекладині, скільки раз зроблять підйом переворотом, скільки часу протримають кут у висі на перекладині, скільки разів відіжмуться. У них постійно йде боротьба між собою, групами, вони починають займатися у змагальному русі. Ця технологія забезпечує високий рівень якості фізичного виховання, покращення показників здоров'я, поведінки, психологічної стійкості та активної відмови від шкідливих звичок і залежностей.

2. Технологія олімпійської освіти

В основі цієї технології лежить олімпійська освіта, метою якої є залучення студентів до цінностей та ідеалів олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні духовно-моральні цінності, пов'язані зі спортом. У технології олімпійської освіти здійснюється комплексний підхід впливу на особистість за трьома напрямками: свідомість; почуття; поведінка.

У практиці роботи по олімпійській освіті застосовуються різноманітні форми і методи. Центральне місце серед них займає робота по роз'ясненню та пропаганді ідей олімпізму, олімпійського руху під час навчального процесу в рамках навчальної дисципліни.

Проводяться олімпійські уроки, уроки олімпійських знань, пізнавальні та етичні бесіди. Також проводяться малі олімпійські ігри, які орієнтують учасників на духовно-моральні та естетичні цінності. Ці змагання формують прагнення до самовдосконалення, гармонійному розвитку і високоморальної поведінки і т. д.

3. Технологія формування здорового способу життя

Ця технологія заснована не лише на охороні здоров'я студентів, але і на формуванні, зміцненні їх здоров'я, на вихованні у них культури здоров'я і на сприянні до прагнення правильно піклуватися про своє здоров'я. Знайомство з правилами здорового способу життя, зміцнення здоров'я відбувається в ході різних заходів: спортивні свята, рухливі ігри, заняття в спортивних секціях, туристичні походи, бесіди і т.д.

Використання технології формування здорового способу життя у навчальному процесі дозволяє викладачеві сформувати відповідальність у студентів по відношенню до свого здоров'я, ефективно проводити профілактику асоціальної поведінки. Для студентів ця технологія корисна

тим, що навчає їх планувати індивідуальний розвиток свого здоров'я на основі навичок саморегуляції, розуміння фізичних і психологічних процесів.

У сучасному суспільстві впровадження та використання інноваційних технологій сприяє підвищенню ефективності системи фізкультурної освіти, забезпечення комфортних, безконфліктних і безпечних умов, розвитку основних фізичних якостей і здібностей у студентів [4, 6].

Завдяки застосуванню інноваційних технологій виховується стійкий інтерес і позитивне емоційно-ціннісне ставлення до занять фізичною культурою, фізкультурно-оздоровчою і спортивною діяльністю, що в епоху високих технологій дуже важливо. Ці технології дозволяють розширювати функціональні можливості організму, набувати вміння і навички у фізкультурно-оздоровчій діяльності, формувати культуру рухів, здобувати знання про фізичну культуру і спорт, їх історії в сучасному розвитку. Розуміти цінність ролі здорового способу життя та стійких здорових звичок, і поряд з цим формувати свідоме ставлення до власного здоров'я.

Висновки. Впровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес сприяє розгортанню системи освіти, тому, що інноваційні технології позитивно впливають на процес навчання та виховання, насамперед шляхом зміни схеми передачі знань і методів навчання.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним для подальших досліджень є вивчення і використання мультимедійних технологій у навчальному процесі у вищих навчальних закладах.

Список використаної літератури

1. Дюндін В. Регіональні проблеми інноваційного розвитку освітніх установ / В. Дюндін // Економіст. – 2006. – № 8. – С. 74-77.
2. Євтух М. Б. Забезпечення якості вищої освіти - важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства / М. Б. Євтух, І. С. Волощук // Педагогіка і психологія. – 2008. – № 1. – С. 70-74.
3. Кремень В. Інноваційність і освіта / Василь Кремень // Позакласний час. – 2009. – № 11-12. – С. 36-38
4. Курылева М. В. Инновационные технологии на уроках физической культуры / М. В. Курылева. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nsportal.ru/shkola/fizkultura-i-sport/library/2016/12/09/statya-na-temu-innovatsionnye-tehnologii-na-urokakh>.
5. Олійник А. Поняття й реальність процесу інноваційного розвитку освіти в Україні в контексті Болонських декларацій / А. Олійник // Вища освіта України, 2007. – № 1. – С. 42-49.
6. Тарасенко С.В. Инновационные технологии на уроках физической культуры / С. В. Тарасенко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nsportal.ru/shkola/fizkultura-i-sport/library/2015/02/02/innovatsionnye-tehnologii-na-urokakh-fizicheskoy>.